

طاشينك
روزنامه
مأموريان

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ՏԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՆ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐԱԹԻԻՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՅ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՍԼԱՍ	80	40	20
ԱՐՏԱՍԻՍԿԱՆ	25	13	30

Հրատարակող Ե. Կարապետյան
Մամուրյան Տպարան — Իզմիր
Redaction du Journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Չի հրատարակվում ձեռագրերը և վերադարձվող

10 ՓԱՐԱ

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԵՋ

Այս կրթական օր տեղի պիտի ունենայ Իզմիրի Գաղափարական ժողովոյ վիճակով զարգացող երեսփոխաններու 2/3-ին և մեկ հանգուցեալ երեսփոխանի տեղ նոր ընտրելիներու քուէարկութիւնը:

Գործելու ժամանակ է ուրեմն թող պարտաւոր ըլլայ Իզմիրի Գաղափարական ժողովոյ վիճակով զարգացող երեսփոխաններու 2/3-ին և մեկ հանգուցեալ երեսփոխանի տեղ նոր ընտրելիներու քուէարկութիւնը:

Հիմա զանաք ընտրութիւններուն, այս մասին մեր կարծիքը խորագրակաւով մը արդէն արտայայտած էինք: Անկէ ընտրելիք չեղիր և ընդհանրապէս վերջին մասնակներս նոր փաստեր կան որ մեզ մեր կարծիքին վրայ աւելի կամօրոշեցին: Ըսած էինք թէ ընտրութիւնաց առթիւ կուսակցականներու ինքնատու եղած ունէ քուէարկութիւն պիտի նշանակէ քար ու քանդ ընկ ազգային շահերը, ազգային իշխանութիւնը տալով կուսակցականներու ձեռքը: Ասկա լուրջ վտանգ մըն է որովհետեւ մեն գնով պէտք է խուսափեն ընտրողները:

Յառաջիկայ ընտրութիւնաց առթիւ լուրջօրոյ է թէ ժողովուրդը ազգային շահերու պաշտպան անձնաւորութիւնաց վրայ միայն իր քուէն կեդրոնացնելով պիտի չեն գիտցնէ այդ վտանգը: Հակառակ պարագային պիտի ընտրուին այնպիսի անձնաւորութիւններ, որոնք ազգային գործերը պիտի վարեն ըստ կուսակցական հայեցողութեանց:

Այս մասին թէ կանխաձեռն վարկերու տեղի չեղայ, քանի որ ընտրողներու մեծամասնութիւնը ժողովուրդն է որ կը կապէ մէ և ոչ թէ սակաւաթիւ կուսակցականներ և ժողովուրդն իր մարդկեր, իր բարեկամները, իր բարեգործները լուրջ և անհրաժեշտ օր մը լուրջ պէտք է ճանչնայ իր քննադատները, սակայն եթէ կայ վախ մը այն ալ անհոգութիւնը, անապահովութիւնը է, երբ անպիտանութիւնը չեն քննադատ և գիշերը ցերեկին խառնած ժողովներ կրնան իրենց քուէները կեդրոնացնելու կուսակցականներու վրայ, պէտք է որ որոշեցնեն ալ գործին և ազնիւ ճամբաներով տրուելիք իրենց քուէները կեդրոնացնեն միմիայն անոնց վրայ, որոնք իրենց մարդկերն են:

Ժողովուրդը պէտք է միշտ արթնայ, մնայ իր գործերը կուսակցականներու ձեռքը չի թողնելու համար և աշխատանքէ չի վախճի, եթէ կողմ իր հակառակորդները վարեն: Անհոգ անտուգ և միայն քուէարկութեան օրին սոցալ ժողովուրդը անհոգ և կուսակցականներու օրին չի թողնելու համար:

Պէտք է որ իրարու գաղափարակցներ ընտրուին Գաղափարական ժողովոյ անդամներ ընտրելու պահուն և ազնիւ աշխատանքով չըլլայ և ոչ թէ ձեռքերը ծալած, բանի չի խառնուելով:

Գաղափարական հակառակորդ ըլլալ և միայն կարելի է ընտրութիւնաց ատեն գաղափարի այդ հակառակութիւնը պէտք է նշել իսկ գործնական ալ ցոյց տալ չընտրելով կուսակցական և մանաւանդ նեղ-սամիտ ու բռնատիրաց կուսակցական մարդիկ, և արդէն պայքարը հոս պէտք է կեդրոնացնել: Չոր պայքարողը, չախտողը վաճառ է, բայց պայքարող միշտ ազնիւ ճամբայով և ոչ թէ վատարար մղել:

Երբեք պէտք չէ ակամայի վրայ ընկնել քանակ և թողուլ որ ընտրական գործը ինքնին յառաջ երթայ: Վտանգ ըլլանք որ օր է անհոգութիւնը անհոգութիւն է և անապահովութիւնը յառաջ կուգայ:

Պէտք է արթնան ըլլալ և անպատճառ խուսափել անհոգութեան, այն ատեն կատարած չեղալ որ ժողովուրդը իր թուական ջանքով մեծութեամբ փաստը տուած կըլլայ իր ընտրելիները յաջողեցնելով, ապա թէ ոչ, հակառակ պարագային ապագայը կը մնայ փոքրաթիւ կուսակցականներու և այն ատեն արդար չէ անոնց վերադրել և է խորհրդակցութիւն կամ վատ արարք քանի որ կան մարդիկ որոնք յաջողութեամբ պատրաստ են նոյն իսկ մէզուրի-թական սա փորձիլը գործածելու: Այսուհանդերձ կարողա՞նք միջոցը:

Կարեւորութիւն պէտք է ապա այս ընտրութեան, քանի որ Գաղափարական ժողովոյ ընտրութիւնն է կատարուելիքը և որուն յաջող կամ անյաջող ընտրութեանց շատ լաւ պիտի չանի կամ կարենք ազգային:

Նշանակալիցութիւնն է:

Անա ինչ որ մարտը սրտով միայն կարելի է թելադրել Իզմիրի ընտրողներուն: Հակառակ պարագային ուրիշներու յաջողութիւնը չտու մը գտնէք և խոստովանեցէք ձեր ապիկարութիւնն ու թույլ մարմնութիւնը:

Եթե ինքնին ինքնուրու անհոգութիւնը չըլլա, ինչ մի գրաւիք անհոգութեան ընտրողներու կողմէ վատարար ի գործ դրուած ապիկարութիւններով, ալ զբաղուեցէք միայն ու միայն ընտրական գործով, և մի քննե՛ք անոնք որ մը անարդար ազգային զիջիլ իրենց մանաթեր սփռան գտնելու համար կաշխատեն ընտրութեանց մեջ իրենց մարդիկը ապրիլեցնելու:

Մի թողաք այդ...

Ա.Վ.Օ

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
518 Tremont St. BOSTON Mass., որոնք միջոցաւ կրնան յաւանդագրութիւն քերթիւն:

Մենք իրաւունք պիտի ունենանք ձեռքի զէնք գրելու, ձեռքի զէնք հաշտելու, ձեռքի ձեռքը...

Մեր ամեն ըրածը արդար է, ամեն անորինքն անքննադատելի, ինչ որ ըրածնք իրեն ճշմարտութիւն պիտի ընդունի, ինչ հրաման որ ընենք ատենց զեղեկութիւն պիտի գործադրէք...

Եթէ յանգցնէք մեր գրածները ու քաղաքները խորհելու, անգործները, որ ընտրենք էք և արժանի գեների կրտսերութիւն...

Եւ անոնք ամեն ինչ պիտի րոնեն և ընեն և զու ինկող ծաղած, ապա չի մը պէս մեկ պիտի ընեն որոշուող պատգամներուն, և որչափ որ սուտերուն, որ ժողովան անոնք ընենք են եղբ օգտաւորութիւնը, սահմանադրութիւնը և վարչապետը որ պիտի հաստատեն հաս Պարտականութիւնը, Սարգսիւնը, Գիւրգիսիւնը և անոնց նախաձեռնողը անհոգ քուէարկութիւն ըլլան միայնութիւն և Զուրկութիւն...

Բայց անք ինչ կէտ մը կայ որ կը տան չէ գիտ, և չեմ կրնար որ և է կերպով հաճող մը գրաւեցնելով, եղբայրացիներն մը համար:

Անոնք գաղափարները ընկերակարականներ են որոնք Իզմիրի Գաղափարական ժողովոյ վիճակով զարգացող երեսփոխաններու 2/3-ին և մեկ հանգուցեալ երեսփոխանի տեղ նոր ընտրելիներու քուէարկութիւնը:

Իսկ եթէ անարդարները չեն, ուրեմն աղաչենք են, կամ մի կամ մի ուր և անարժան յեղափոխական անձնաւոր տանտեմն:

ԵՍ

ՄԱՆՉԵՍԹԵՐԻ ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԸ

Անոնք կ'հրատարակենք Գեր. Մուշեղ Եղ. ի «ԵՐԿՈՒՆ ԽՈՒՄԻՐ» իր հրատարակած իւր երկարատեւ և արդի գրած և վաղուան քիւրով պիտի հրատարակենք Տիար Գաղափարի Ֆրանսիական գեղեցիկ յոռուցարանը:

Յառաջդրան մը պիտի չգրենք մեր այս պատմական ուրուագծին համար: Մեր բանասէր ու լեզուագէտ բարեկամը, Տիար Գաղափարի Ֆրանսիական, որ իր ազգային գործիքն ու անհատական փորձառութեամբ, և տեղեկատուութիւններով օգտակար եղաւ այս գործին պատրաստութեան, մեզ աղաւթ այդ աշխատութեան իր ՅԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ:

Կ'ուզենք երկու խոսքով բացատրել միայն այս գործին պատրաստութեան համար մեր ծրագիրն ու նպատակը: «Մանչեսթրի ձայն» Գաղափարը պատրաստեցինք իրեն ուրուագիծ մը ապրիլ 20-ին թիւնի 10-ին 100 տարի անցնելու օր մը եթէ պատահութեամբ արուէր մեզի, պարտաւոր վաճառեալ տարածան հայ լրագրութեան էջերը, ինչպէս ան ուրիշ ապիկարներ, անոնց մով ձեռնարկելու այն ուրուագիծը, և

իրեն լիակատար պատմութիւն մը հրատարակութեան տալու: Մեր զէպի Ամենաճարտարութիւնը այդ պարտաւորութեամբ համար մեզի հանդիպած զգուշութիւնները բաղձալուրով, տալիս ու աւելի:

Այս պատմութիւնը, որ չկրցինք դադարեցնել արձանագրութիւններն անգամ հաւաքել Մանչեսթրի օտար գերեզմաններու մէջ ցրցանուած հայ չիրմաներէն, և զանոնք զենկ զերթիւ մէջ:

Այդ թերութիւնները աչքի առջև ունենալով հանդերձ, յարմար գաղափար իր այս ձեռն տալ հրատարակել սոյն պատմական ուրուագիծը, որ Մանչեսթրի Գաղափարի աղագայ պատմութիւն համար բաւական կարեւոր վաւերացիւթիւն մը ըլլալի պիտի չըլլայ: Երանի, թէ ամեն գաղափարականութիւն հիմնականէ հաւաքելու ու քուէարկելու իր ապրիլայ պատմութեան առաջնորդները, որոնք հոս ու հոս, մտքով անխնայեալ խոր փնտնելու զատապարտուած են:

Սոյն գործին հրատարակութեան պահուն չհրահալութեան տալը մը ունենք վճարելիք ազգային մեծ գործիքին, հանգուցեալ Գաղափարի փառապանին որ բաւականապէս մտածուած մը ծրարած էր Հայկ. Խնդիրը ըստ իրաւագիտութեան, և կանխաձեռնութիւնը ունեցած: Համարեան չըլլան թարգմանութիւնն փրկելու այդ նորութեան չեղեցիկութիւնը: Մանչեսթրի Գաղափարը, որ իրաւագիտութեան, և կանխաձեռնութիւնը ունեցած: Համարեան չըլլան թարգմանութեան տալի զենկ այդ վաւերացիները, Մանչեսթրի Հայ. Ս. Երեմիայի Պատմ. Հաղորդութեան, որ անհաւանադարձ արձանագրութեանց և թղթակցութեանց տոմարներուն էջերը լայնօրէն բացաւ մեր առջև, Գեր. Գ. Եղ. Իւթիւնեանի, որ իր պաշտօնավարութեան օրերուն տեղի ունեցած զէպերու մասին կարեւոր ծանօթութիւններ տուաւ, և Մանչեսթրի այն պատմական ազգայիններուն, որոնք գործիս տղաքութեանը ստատարեցին:

Ամսօրեայ աշխատութեան մը արդիւնք մը այս գործը, կը յուսանք, թէ պիտի կրնայ իր զոյգըն օգտակարութիւնը ունենալ եւ բանասէրներուն, որոնց կեանքը պատմական պարտաւորութիւնը կը անանի, եւ Հայկ. Խնդիրին զանազան փութիւնով հետաքրքրուողներուն, որոնց համար նոր վաւերացիութիւն չեն տալիք գործի մէջ, եւ Մանչեսթրի հայ գաղութին, որ ց'րդ պատմաւարարական շեղակայութեամբ ըլլալով Հայ ազգը ազգեցնու. մեծադուրիս — Անդրոյ — առջև, պիտի ջանայ այսուհետեւ ալ մնալ իր պատմական թարգմանութեան վրայ, և իրեն մարտը և թարգմանած զաղթականութիւն մը, որիմար ճառարկա աշխարհի զանազան մասերուն վրայ պահպանած հայ գաղութներուն:

ՄԱՌՆԵՂ ԵՂԻՍԱԳՈՐԾ
Պոստն, 1 Մայիս 1911

ԲՈԶԻՏԻ ԸՆՏԱՆԻԿ

Ամերիկեան հանդէս մը հրատարակած է Բոչկոնիւն ընտանիքին վրայ հետաքրքրաւոր յօդուած մը որուն գլխաւոր մասերը կը գտնուին հոս:

Սեպտեմբերի օր մը, գրեթէ 100 տարի առաջ, ծնունդի հրեայ մը կը մեռնէր միւրաբանփութեամբ տան մը մէջ: Մեռելական մարմինը չուրջ հաւաքուած էին իր 5 քաջօր զոյգները: Իր աչքերը փակելէ առաջ ըստ իր հրեան, երգութեանց իր գա-

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Ուրեմն պէտք է ընդունիլ ո եւ է ԲՕԼԻՍ որ չէ խմբագրուած ի նպատակ տպագրելու եւ չէ երաշխաւորուած առաջնակարգ ընկերութեան մը:

1. ՆՈՐ ԲՕԼԻՍԸ

Տարեկան շահարժիւններու վճարումով, որ կաշտայ իր տպագրութեան համար ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ

ԷՔԻՐԹԱՊԼԸ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՏԱՐԱԿՈՅՈՒ ԶԿԱՅ ՈՐ ԻՏԵՍԼԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Է ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼԻՆ ՀԱՄԱՐ

Եւ իրօք անժխտելի է առանց սեղմումի որ կը նախատեսէ պատերազմի վտանգը առանց յաւելած անհանգիստ վճարումի, որով փոխառուութեան արժեքները, ի հարկին Բօլիսին վերագնումը, բոլորն ալ արձանագրուած եւ երաշխաւորուած են ԷՔԻՐԹԱՊԼԸի նոր Բօլիսին մէջ:

2. ԷՔԻՐԹԱՊԼԸՆ 50 ՏԱՐԻՆԷ Ի ՎԵՐ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ

ԷՔԻՐԹԱՊԼԸՆ ԻՐ ԳՈՇՏԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՐ ՈՒՆԻ ԱՐԵՒԻ ԳԱՆ 500,000 ԲԵՏԱՆԻՔ
ՎՃԱՐԱԾ Է ԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԳԱՄ ԱՆՈՆՑ ԺԱՌԱՆԳՈՒԳՆԵՐՈՒՆ 3'671,000,000 ՄԲ.

ԻՐ ACTIFԸ 1910 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31ԻՆ ՀԱՍԱԾ Է	2,564,000,000 ֆր.բ.
ՈՐՈՎ ԱԻԵԼՑԱԾԸ ԻՐ PASSIFԻՆ ՎՐԱՅ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵ	441,000,000 ֆր.բ.
1909ԻՆ ԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐԱԾ Է ԻՐ ԶԱՀԱՐԱԺԻՆ	49,000,000 --
1910ԻՆ -- -- -- -- --	55,000,000 --

Համարակալութեան առջեւ այս առաւելութիւններով ներկայացող ընկերութեան մը պէտք է զիմեյ անշուշտ՝ տպագրութեան եւ տիրանալու համար Բօլիսի մը, որ խմբագրուած ըլլալէ զերազմանցօրէն նպատակ ունի որ պայմաններով եւ ըլլալէ միանգամայն ամենէն առօրեայ ճիշդ:

ԻԶՄԻՐԻ. ՇՐՋԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՐՇԻՊԻԷԼԱԳՈՍԻ
ԿՂԶԻՆՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻԶ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

Այի Եօրիկ Կոստանդ Սիլիստեան միջնակարգ Թի 9—13